

Suomalainen insinööriyöpalkinto 2003

Teksti: Pekka Pellinen

FINAALI KAHDEN KAUPPA

■ Vuoden 2003 palkinnon ratkaisun hetket ovat käsillä.

Ehdokasasettelun takarajaa lähestyttäessä palkintoehdotusten määrä kasvoi tasaisesti. Aivan tammikuun viimeisinä päivinä materiaalia saapui Pasilan toimistolle niin kirjeitse, sähköisesti kuin lähetin välityksellä. Muutama ehdotus tuotiin jopa henkilökohtaisesti.

Palkintoehdotuksia jätettiin tällä kerralla poikkeuksellisen runsaasti. Kaikkiaan määräaikaan mennessä saapui 39 ehdotusta. Aloitteiden määrä on viime vuosina ollut kasvussa, mikä kuvanee lisääntyneen tietoisuutta palkinnon olemassaolosta, ja sen nauttimaa arvostusta. Erityisen ilahduttavaa on, että määrän kasvu ei ole heikentänyt ehdotusten laatua. Ilmeisen asiattomilta ehdotuksilta on vuosien varrella säästyty lähes kokonaan.

Hyvää työtä tehdään tekniikan alalla monessa paikassa, ja TEKin teknologiavaliokunnan visainen tehtävä onkin vuosittain

valita tunnustuksen kohteeksi aivan erityisesti ansioituneet tekniikan tekijät.

Vuotuinen tekniikan ajankohtaiskatsaus

Palkintoehdotukset muodostavat vuosittain erittäin mielenkiintoisen läpileikkauksen Suomessa tekniikan eturintamalla tehtävästä työstä. Ajankohtaiset ilmiöt ja trendit näkyvät myös palkintoehdotusten sisällössä. Ohjelmistotekniikan osuus ehdotuksista nousi jo 1990-luvulla. Viime vuosina vahvoja kandidaatteja on noussut mm. biotekniikan sekä elintarvike- ja erikoiskemian aloilta. Kuten arvata saattaa, myös tietoliikenne, elektroniikka ja sähkötek-

niikka ovat usein vahvasti edustettuina.

Poikkitieteellisiä, vahvaan innovaatioon ja näkemukseen perustuvia töitä nousee aika ajoin esiin, ja hyvä niin. Menestyksekkäänä esimerkkinä vaikkapa viime vuoden voittajan **Göran Sundholm** hienojakoiseen vesisumuun perustuva sammutusteknologia.

Valinnan loppuvaiheet

Ehdotusten suuri määrä ei tehnyt tämänvuotisesta arvioinnista yhtään normaalia helpompaa. Kevättalven mittaan teknologiavaliokunta on tutustunut kaikkiin jätettyihin ehdotuksiin. Keskustelujen jälkeen valiokunta on kierros kierrokselta pienentänyt jatkokesittelyyn etenevien ehdotusten joukkoa. Pohjana työlle ovat palkinnon säännöissä määritellyt arviointikriteerit sekä vuosien varrella vakiintuneet käytännöt.

Lähes säännönmukaisesti valiokunta on arviointiprosessin loppuvaiheissa tilanteessa, jossa useiden kiistatta ansiokkaiden ja hyvien ehdotusten joukosta on löydettävä parhaiten kriteerit täyttävä työ. Tässä vaiheessa valiokunta hakee

oman asiantuntemuksensa tueksi näkemyksiä ulkopuolisilta, kyseiseen tekniikan alaan syvällisesti perehtyneiltä asiantuntijoilta. Tähän asiantuntijalausuntojen vaiheeseen eteneviä ehdotuksia on useita.

Taustatietoja, mm. palkinnon säännöt ja tiedot aiemmin palkituista löydät TEKin www-sivuilta osoitteesta <http://www.tek.fi/palkinnot>. Yhteenvedo palkinnon voittaneista henkilöistä ja heidän töistään on koottu myös englanninkieliseen julkaisuun ”The Finnish Engineering Award 1981–2002”, jota on saatavilla toimistostamme.

Vuoden 2003 valintaprosessi lähestyy huipennustaan. Loppusuoralta kalkkiviivoille edenneet kandidaatit ovat selvillä. Vihoviimeiselle arviointikierrokselle ennen lopullista ratkaisua on tällä kerralla selvinnyt kaksi ehdotusta. Teknologiavaliokunta jättää esityksensä palkinnon saajasta TEKin ja TFiFin hallituksille, jotka tekevät lopullisen päätöksen asiasta. Palkinnon saaja julkistetaan juhlallisissa jakotilaisuudessa toukokuun loppupuolella. □

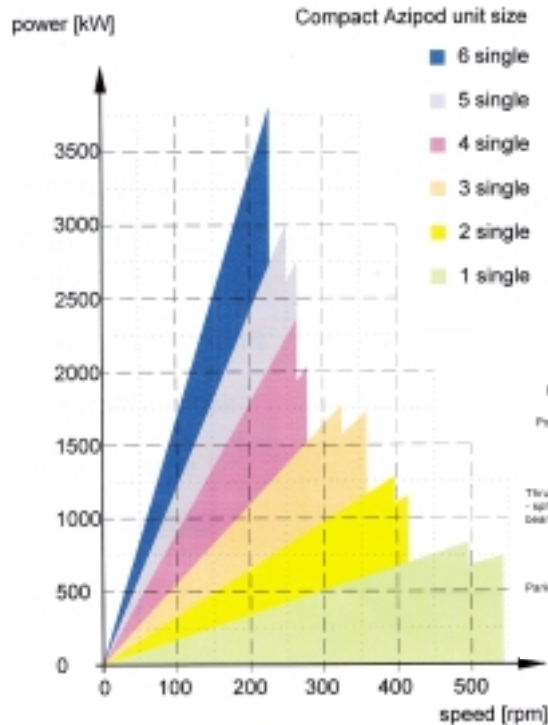
FINALISTIT 2003

Työ: Kestomagneettimoottori-tekniikkaan ja vaippajähdytykseen perustuva uuden-tyyppinen ruoripotkuriperhe.

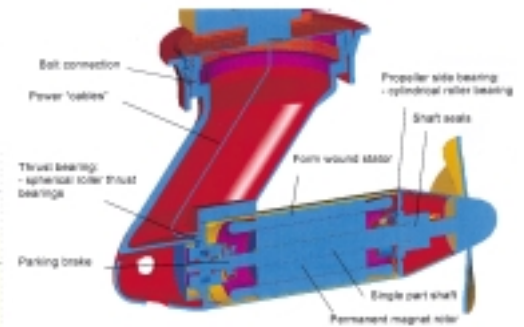
Kuvaus: Uusiin moottoritekniisiin ratkaisuihin perustuva Compact Azipod-ruoripotkuriperhe. NdFeB-kestomagneettitekniikan ja vaippajähdytyksen soveltaminen Azipod-konseptiin on laajentanut sen käyttöaluetta myös alle 5 MW teholuokkaan.

Tekijät: ins. Jukka Varis, DI Jari Ylitalo, ins. Risto Paraste, DI Juhani Mantere, ABB Oy.

Ehdottaja: DI Mikko Niinivaara.

Kuva: ABB

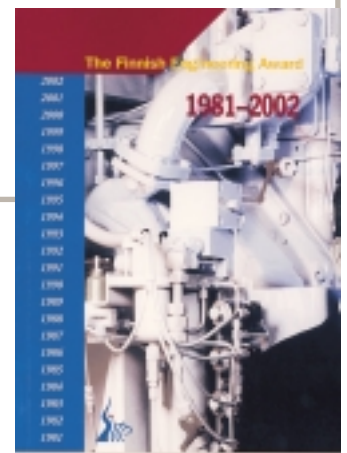
Kuva: Alberta EnviroFuels Inc

Työ: NexOctane-tuotanto-prosessin kehittäminen MTBE-laitosten muuntamiseksi iso-oktaanin tuotantoon.

Kuvaus: MTBE on laajasti käytetty bensiinin lisäaine, jonka on havaittu aiheuttavan ympäristöongelmia. Tekijät ovat kehittäneet menetelmän, jolla MTBE:n tuotantolaitokset voidaan muuttaa tuottamaan sen korvaavaa iso-oktaania.

Tekijät: prof. Juhani Aittamaa, prof. Outi Krause, TKK; TkL Antti Pyhälähti, DI Juhani Rintala, DI Juha Jakkula, Fortum/Neste Engineering.

Ehdottajat: DI Jussi Rinta, TKT Harri Järvelin.

Yhteenveto palkinnon voittajista ja heidän töistään on koottu julkaisuun "Finnish Engineering Award 1981-2002". Kirja on saatavilla TEKin toimistolta. Tilaukset: www.tek.fi/julkaisut s-posti: salla.lindholm@tek.fi tai puh. (09) 2291 2261